

Sak 4 – Uttalelser

Vedtatt på Agder SVs fylkesårsmøte 12. februar 2022

U1: Noreg treng ein inkluderingspolitikk	s. 2
U2: SV vil ha kontroll på strømprisen med statlig strømselskap	s. 3
U3: Stortinget må avvise den nye baseavtalen med USA	s. 4
U4: Bekjemp menns vold mot kvinner	s. 5
U5: Vi krever en rettferdig vaksinefordeling	s. 6
U6: Kulturskolen – en viktig samfunnsaktør og arbeidsgiver i kulturfeltet	s. 7
U7: Ingen nye sjøbaserte anlegg for lakseoppdrett i Agder	s. 8
U8: Sosial og juridisk frihet for LHBT-personer	s. 9

U1: Noreg treng ein inkluderingspolitikk

Samtidig som Noreg tar imot innvandrarak frå heile verda, veks behovet for arbeidskraft i alle delar av det norske samfunnet. Det er viktig at vi har ein god integreringspolitikk som gjer at desse gruppene finn seg godt til rette i sitt nye heimland.

Å kome frå eit anna land og skulle starte heilt på bar bakke, kan vere vanskeleg og verke demotiverande på mange. Spesielt flyktningar som i mange tilfelle har blitt tvungne til å forlate alt på kort varsel, kan oppleve dette som vanskeleg. Det er viktig for ein god integreringspolitikk at også denne gruppa blir betrakta som ein ressurs som samfunnet treng, og ikkje ei byrde som samfunnet helst vil kvitte seg med så fort som mogeleg. Vi i SV meiner at det siste synet alt for lenge har fått dominere i integreringspolitikken.

Mange av dei som kjem, hadde allereie etablert seg med familie, utdanning og jobb i heimlandet. Det å kunne jobbe med det du har utdanna deg til, meiner vi er viktig både for trivsel og integrering. At vi set dei i stand til å jobbe med noko dei verkeleg kan, vil også gi dei ei kjensle av at dei bidrar med sitt i lokalsamfunna, regionane og nasjonalt.

Å tvinge nokon til å starte heilt på nytt, er dårleg integreringspolitikk og dårleg samfunnsøkonomi. Dårleg integreringspolitikk fordi det gir dei ei kjensle av å vere ei byrde i samfunnet. Dårleg samfunnsøkonomi fordi det er ein dyr og langvarig prosess.

Vi i SV meiner difor at det er viktig at alle dei ulike innvandringsgruppene får tilbod om ei utdanning som set dei i stand til å utøve yrka sine i sitt nye heimland. Det er viktig at dei får ei norskopplæring som gjer dei i stand til å bruke den kunnskapen dei allereie har, og det er viktig at dei får den vidareutdanninga dei treng for å kunne utøve yrka sine på ein god måte i det norske samfunnet.

Vi i SV meiner at dette er god samfunnsøkonomi og god inkluderingspolitikk.

U2: SV vil ha kontroll på strømprisen med statlig strømselskap

SV krever av regjeringen: Ta kontroll over kraften og strømprisen!

For å oppnå dette vil SV at:

Staten tar på seg rollen som leverandør av strømmen gjennom et statlig selskap som kjøper inn strøm og selger den videre til husholdninger og næringsliv gjennom langsiktige avtaler. I disse avtalene kan det legges inn krav og stimulans til å øke innsatsen for energisparing. På kort sikt på prisstøtten forlenges og forbedres.

Det må legges til rette for energieffektivisering. Det er mulig for norske husstander å redusere strømforbruket, men skal dette kunne realiseres kreves sterke men formålstjenlige insentiver. Luksusforbruk skal være dyrere enn normalforbruk, og et topris-system på strøm må gjeninnføres.

Det må settes konkrete, nasjonale årlige mål for energieffektivisering av bygningsmassen, og tiltakene må innrettes for å nå disse målene. Det er penger i ENOVA-systemet, men disse må i langt større grad gjøres tilgjengelig for folk med trang økonomi.

Muligheten for spekulasjon i kraftpris fjernes. Regjeringen må utrede hvordan store svingninger i pris på grunn av selskapers derivathandel kan stoppes. Unødvendige og fordyrende strømsalgsselskap skrotes!

Behovet for mer fornybar energi må ikke gå utover viktige naturverdier. Elektrifiseringen av sokkelen gjennomføres gjennom utbygging av havvind. Kraftproduksjon skal prioriteres til bestemte formål som utvikling av grønn industri. Regjeringen må utrede hvordan energiloven kan endres for å få dette til.

Norge må ha råderett over egne kraftressurser. SV er mot norsk deltakelse i EUs energiunion og EUs energibyrå ACER, og vil ta EUs tredje energimarkedspakke ut av EØS-avtalen. Eksport av kraft til utlandet via kabler må reguleres ut fra forsyningshensyn og strømpris i Norge. SV krever en reforhandling av avtaler med EU og Storbritannia for å få dette til, og er mot å bygge nye utenlandskabler.

Det offentlige eierskapet til vannkraften forsvares, og alle forsøk på privatisering avvises. Det må innføres de samme krav til offentlig eierskap for store vindkraftanlegg som for store vannkraftanlegg.

U3: Stortinget må avvise den nye baseavtalen med USA

Solberg-regjeringen fremmet forslag om en ny base-avtale med USA, like før den gikk av høsten 2021. Dette er en bilateral avtale med USA. Den skal behandles i Stortinget våren 2022, og det er viktig at Stortinget sier klart nei til denne avtalen.

Den nye baseavtalen vil bety:

- Opprettelse av 4 permanente amerikanske militær baser i Norge: 3 flybaser: en på Rygge, en på Sola og en på Evenes, og i tillegg en marinebase ved Ramsund Orlogsstasjon i Troms.
- En total endring av norsk basepolitikk (fra 1949)
- Et brudd på Norsk sjørråderett

Amerikanske baser i Norge er ikke i det norske folks interesser

Det norske militære blir mer og mer en integrert del av USAs aggressive globale strategi og mindre og mindre et forsvar av Norge. Dersom base-avtalen med USA vedtas, vil fire av USAs nesten 1000 verdensomspennende militærbaser være i Norge.

Baseavtalen må avvises, og Norge må vende tilbake til prinsippene fra FNs pakten fra 1945 «å bekrefte vår tro på grunnleggende menneskerettigheter, på det enkelte menneskes verdighet og verdi, på menns og kvinners og på små og store nasjoners like rett»

Denne saken er ekstremt viktig, og vi vil oppfordre SV lokalt og sentralt til å ta aktivt del i aksjoner for å øke kunnskap om og motstand mot avtalen.

U4: Bekjemp menns vold mot kvinner!

Menns vold mot kvinner er patriarkatets sterkeste våpen for å undertrykke kvinner. Volden rammer kvinner over hele verden. Uansett alder, legning og etnisitet. Globalt blir 1 av 3 kvinner utsatt for vold. Menns vold mot kvinner er urettferdig og farlig. I Norge blir hver fjerde kvinne utsatt for trusler om vold. Vold kommer i flere former. Det kan være verbalt, fysisk eller psykisk i form av trusler, fysiske slag eller manipulering og negativ sosial kontroll. Seksuell vold er også en form for vold, men ikke like anerkjent som fysisk vold. Menns vold mot kvinner er et samfunnsproblem og samfunnsansvar.

Voldtekt og seksuell trakassering er den typen vold kvinner er mest utsatt for, også i Norge. 1 av 10 kvinner i Norge blir voldtatt minst én gang i løpet av livet. Vi kjenner alle noen som har blitt utsatt for seksuelle overgrep, og som oftest kjenner den utsatte gjerningsmannen. I saker om seksuelle overgrep blir kvinner alltid mistenkeliggjort. Ved anmeldes av seksuelle overgrep blir det stilt spørsmål om hva kvinnen hadde på seg, eller om hun hadde drukket alkohol. Skylden plasseres hos kvinnen og ikke overgriperen. Seksuelle overgrep blir ikke tatt på alvor. Det er urettferdig. I dag har vi heller ikke et lovverk som beskytter kvinner mot seksuelle overgrep. Ifølge straffeloven er det ikke en voldtekt selv om kvinnen har sagt tydelig nei. Sex uten samtykke er voldtekt. Agder SV krever innføring av samtykkelov nå.

Pornoindustrien er en skitten bransje som utnytter og seksualiserer kvinner. Hvert år tjener industriens bakmenn milliarder på å selge kvinnekroppen som en vare. Kvinner er en handelsvare som har i oppgave å tilfredsstille menns seksuelle behov. I porno reduserer kvinnene til en mindreverdig kropp, derfor godtar man kvinneundertrykkingen. Kvinnene i pornoindustrien utsettes også for grov vold. Det er viktig å huske på at den «amatør pornoen» som lages i dag som oftest ikke er frivillig fra kvinnens side. Porno er voldelig og ekstremt, og derfor med på å normalisere den seksuelle volden som altfor mange kvinner utsettes for.

Kampen mot menns vold mot kvinner er interseksjonell. Økonomiske forskjeller og skjeve maktforhold gjør at noen kvinner er mer utsatt enn andre. Kvinner i en økonomisk sårbar situasjon har ikke muligheten til å komme seg ut av et voldelig parforhold. Økonomisk selvstendighet er viktig for å kunne bekjempe vold i nærerelasjoner. Volden mot kvinner har også økt under pandemien. Kravet om å holde seg hjemme har vært livsfarlig for flere kvinner. Minoritetskvinner er også overrepresentert på krisesentre. Som feminister og sosialister er vi nødt til å kjempe den interseksjonelle kampen samtidig!

Et av de viktigste tilbudene for voldsutsatte kvinner er krisesentre. Vi må fortsette å jobbe for at krisesentre får bedre økonomi og mer fagkunnskap. Vi må kjempe mot nedleggelse av krisesentre og tilgjengelige tilbud i landet. Forebyggende arbeid som holdningskampanjer, utdanning og seksualundervisning må prioriteres. Vold mot kvinner er ikke uheldige hendelser, men et strukturelt problem som må bekjempes politisk. Skal vi bekjempe menns vold mot kvinner må menns holdninger og kvinnesyn endres. Et liv fritt for vold er en forutsetning for kvinnefrigjøring.

U5: Vi krever en rettferdig vaksinefordeling

Gjennom pandemien har Norge og andre vestlige land stått i fremste rekke for å få Covid-19-vaksiner, til tross for at det er vi som har de beste helsemulighetene. Fattige land står fortsatt på sidelinjen og venter på dose én og to, mens de rike landene allerede har begynt på dose tre og fire.

I bunn og grunn handler vaksineringsen om profitt. Lenge har det vært patenter på vaksinene som hindrer et raskere tempo på vaksineringsen i utviklingsland. Mens vaksinetoppene tjener milliarder, blir mennesker syke og dør av viruset. Vi i SV mener verden må stå sammen for å hjelpe de sårbare i pandemien, og at bekjempelse av sykdom trumfer profitt.

Å jevne ut fordelingen av vaksiner vil ikke bare tjene de fattige landene, men også Norge og vesten. Virusmuteringer kommer fra landene med mye smitte eller lite vaksineringsen, som for eksempel omikronvarianten fra Sør-Afrika og deltavarianten fra India. Økt vaksineringsen fører til færre virusmutasjoner vi trenger å bekymre oss for.

Vaksineringsen er den beste måten å hindre sykdom og nedstenging. Konsekvensene av sykdom og død, økonomiske kriser og begrenset frihet er store. En mer rettferdig vaksinefordeling vil være med på å redusere risikoen for dette.

Verden er ikke fattig, men urettferdig. For at vi skal bekjempe denne pandemien mener vi i SV at problemet må løses på en sosialistisk og solidarisk måte. Vi krever at Norge er tydelige på at fattige land skal få flere vaksiner, og at vaksinetoppene ikke skal tjene milliarder på at folk blir syke.

U6: Kulturskolen – en viktig samfunnsaktør og arbeidsgiver i kulturfeltet

Etter to svært vanskelige år i kulturfeltet med permitteringer og stengte kulturarenaer, er det viktig at kommunenorge er sitt ansvar bevisst som arbeidsgiver for kunstnere og kulturarbeidere.

Kulturskolen er en viktig inntektskilde for mange i denne gruppen. Dermed understøtter kulturskolen aktive kunstnerskap, og sikrer at profesjonelle skapende og utøvende kunstnere kan bosette seg over det ganske land.

Kulturskolen representerer samtidig et viktig og kvalitativt tilbud til barn og unge der de bor. I kapittel 8 i Stortingsmelding 18 (2020–2021) *Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge*, fremlegges det store ambisjoner for en styrking av den kommunale kulturskolen.

Kulturskolen har en ambisjon om å være en aktør for alle barn og unge – uavhengig av hvor de bor, deres økonomi og bakgrunn. Alle skal ha tilgang til et kulturskoletilbud av høy kvalitet, og kulturskolen er bevisst sitt ansvar som arena for inkludering og mestring.

Likevel er kun 13% av barna i Norge elever ved en kulturskole – de fleste barn av foreldre med høyere utdanning. Mange står i praksis utenfor fordi det er for dyrt, eller fordi deres kommunale kulturskole mangler tilbud som er relevante for dem. Det er også mange barn som opplever å stå i flere år på venteliste. Grunnen er ofte at kommunene som kulturskoleeiere ikke har råd til, eller klarer å prioritere flere stillinger til kulturskolen.

Kulturskolen er et lovpålagt skoletilbud, men er underordnet i kommunenes økonomi og prioritering. Skal vi sikre kulturskolen som en sikker arbeidsplass, og som reell utdannings- og fritidsarena for alle barn så må kommuneøkonomien styrkes på en målrettet måte.

Agder SV vil:

- At kulturskolen sikres med et eget kapittel i Opplæringsloven: Kunnskapsdepartementets (KD) «Forslag til ny opplæringslov og endringer i friskolelova».
- At kommunene får øremerkede midler til opprettelse av flere hjemler til undervisning.
- At kulturskolen tilkjennes stimuleringsmidler på NOK 80 mill. til utvikling av relevante tilbud som er for alle.

U7: Ingen nye sjøbaserte anlegg for lakseoppdrett i Agder

Kystsona er ein viktig ressurs for Sørlandet. Den representerer store naturverdiar som vi må ta vare på i ei tid der FN ropar varsko om tap av biologisk mangfald. Kysten gir oss mat og rekreasjon og legg grunnlag for berekraftig turisme. Men Sørlandskysten og havet utanfor er sterkt belasta av menneskeleg aktivitet. Forvaltningsplanen for Nordsjøen og Skagerrak viste alt i 2013 at «Nordsjøen og Skagerrak har høgare konsentrasjonar av miljøgifter enn dei fleste andre norske havområde, og det høgaste nivået av marint søppel i heile Nordøst-Atlanteren». For å begrense denne utviklinga er det lagt ned store ressursar på å redusere utslepp frå kloakk og industri, og det er gjort ein stor innsats for å få auren tilbake i vassdrag.

No er det eit aukande press for å etablere anlegg for lakselakseoppdrett langs Sørlandskysten. Oppdrettsanlegg legg beslag på areal og belastar naturen med utslepp av fiskeavføring og for. Dei er også eit stort trugsmål mot villaks og aure. Lakselus frå oppdrettslaks smittar over på villaksen når den passerer oppdrettsanlegga på si vandring, og gener frå rømt oppdrettslaks blandar seg med genene til villaksen. Det er gode grunnar til å ha strenge begrensingar for lakseoppdrett langs vår sårbare kyst og halde deler av den heilt fri for oppdrettsanlegg.

Agder SV ønskjer ingen nye sjøbaserte anlegg for lakseoppdrett i Agder.

U8: Sosial og juridisk frihet for LHBT-personer

Helse og Omsorg / Et inkluderende Agder

[Nasjonale](#) og [undersøkelser i Agder](#) viser dystre funn for LHBT-personer i Norge. Skeive ungdommer rapporterer om betydelig mer mobbing enn heterofile ungdommer og «homo» blir brukt som et vanlig skjellsord i norske skolegårder. LHBT-personer utsettes også for betydelig større hatefulle ytringer enn resten av befolkningen. Diskriminering og mobbing kan være en forklaring til andelen psykiske problemer, selvmordstanker og selvmordsforsøk blant LHBT-personer enn befolkningen forøvrig.

Forskning tyder også på at LHBT-personer med innvandrerbakgrunn er mer utsatt for sosial marginalisering på grunn av risikoen av å bli ekskludert både fra etniske minoritetsmiljøer og skeive miljøer. Transpersoner i Norge rapporterer om betydelige levekårsutfordringer, blant annet manglende tilgang til likeverdige helsetjenester.

Ikke-binære transpersoner er per i dag ikke anerkjent av staten, dette vil si at de av oss som er utenfor den binære kjønnsmodellen ikke har den samme retten til privatliv, ei bevegelsesfrihet. I tillegg vil det å innføre en tredje juridisk kategori bidra til bedre og mer presis forskning. Nøytrale personnummer er allerede [vedtatt av Stortinget](#) og planlegges innført i 2032. Kjønn skal registreres i en egen boks i folkeregisteret og det er anbefalt at arbeid med å endre skjemaer og databaser allerede i dag startes

Regjeringen vedtok i juli 2020 å prioritere skeive personer ved uttak av overføringsflyktninger. Likevel er det to vilkår for familiejenforening som er sterkt problematiske i saker som omhandler skeive par. Man trenger enten dokumentasjon av ekteskapskontrakt, eller et bevis fra hjemlandet på at man har vært samboere i minst 2 år. For mange flyktninger er det ikke en mulighet å gifte seg i hjemlandet, og det vil være risikabelt å bo sammen. Det er svært vanskelig å dokumentere forholdet uten å løpe en stor risiko for eget liv og helse. Beviskravet vil derfor være umulig å oppfylle for disse flyktningene.

Levekår

- Agder SV vil arbeide målrettet for å redusere helseforskjeller som skyldes seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk
- Agder SV vil arbeide for å forby konverteringsterapi som går ut på å metodisk forsøke å endre en person fra lesbisk, homofil, bifil, eller transperson til heterofil

Kjønnsidentitet

- Agder SV vil arbeide for et tredje juridisk kjønn for å sikre bevegelsesfrihet til alle. Dette innebærer å jobbe for å endre det kjønnede og binære personnummeret vi har i dag
- Agder SV vil arbeide for å desentralisere behandlingstilbudet til de av oss med kjønnsdysfori og sørge for et behandlingstilbud til ikke-binære

LHBT Flykninger

- Agder SV vil arbeide for å sikre transpersoner medisinsk oppfølging og vurdering av passende behandling mens man venter på svar på asylsøknaden.
- Agder SV vil arbeide for innføring av ekstra vern for skeive asylsøkere i mottakssystemer for å forhindre trakassering av andre beboere